

Év végi teendők Ami még hátravan

Hír-ADÓ

2011. december 9.

Év végi teendők

Ami még hátravan

A korábbi években megszokott módon idén is útmutatót kívánunk nyújtani az év végi teendőkről, összegyűjtve az egyszerűbb adóoptimalizálási ötleteket, illetve rávilágítva a jövő év elején életbe lépő törvényváltozásokból adódó lehetőségekre. Sok ponton érdemes még az idei évben (a december 20-ai feltöltés, vagy az új szabályok hatályba lépését megelőzően) lépéseket tenni, e lépések ugyanis jelentős adó, illetve cash flow optimalizálási lehetőségeket rejthetnek magukban.

Társasági adó, egyéb kapcsolódó éves adók

Feltöltési útmutató

A korábbi évekhez hasonlóan adóelőleg kiegészítési („feltöltési”) kötelezettség terheli azon adózókat, melyek éves szinten számított árbevétele az adóévet megelőző adóévben meghaladta a törvény által előírt határértéket. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a feltöltés alóli mentesség határértéke az elmúlt év végétől kezdődően már 100 millió forint.

A feltöltési kötelezettségnek társasági adó, helyi iparüzési adó és energiaellátók jövedelemadója („Robin Hood adó”) adónemekben is az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig kell eleget tenni, melyről – ugyaneddig a határidőig – bevallást is kell benyújtani.

Az adóelőleg-kiegészítés kiszámítására érdemes kiemelt figyelmet szentelni, hiszen a feltöltésre befizetendő összeg kiszámítása során gyakran hagyunk figyelmen kívül bizonyos kötelezettséget csökkentő lehetőségeket. E lehetőségekkel kapcsolatosan megjegyeznénk azonban, hogy érdemes kellő körültekintéssel kalkulálni a feltöltés összegét, mivel ha az adóelőleg az adóév végén fizetendő adó összegének 90%-át nem éri el, akkor az adóhatóság a különbözet 20%-áig terjedő mulasztási bírságot szabhat ki.

Adóalap csökkentő tételek, amelyek lehetőséget nyújtanak az adófizetési kötelezettség elhalasztására

Az alábbiakban felsorolt társasági adó alapot csökkentő tételek közös jellemzője, hogy végleges adómegetakarítást nem feltétlenül jelentenek, azonban lehetőséget nyújthatnak az adófizetési kötelezettség átütemezésére, melynek révén jelentős cash flow előnyhöz juttathatják az adózót.

Gyorsított értékcsökkenési lehetőségek és a fejlesztési tartalék

Tapasztalataink alapján a társaságok gyakran nem gondolják át, hogy ha egy adott eszköz kapcsán a társasági adótörvény szerint többféle leírási kulcs is érvényesíthető, akkor melyik az optimális a számukra. (Ilyen optimalizálási lehetőség lehet például az épületgépészeti berendezések, gépek épülettől független leírása vagy bizonyos eszközök esetében megengedett, akár 50%-os gyorsított leírás.) Szintén nem annyira köztudott, hogy a társasági adó szerinti leírási kulcsok érvényesítésénél – amennyiben a törvény egy adott eszköz vonatkozásában azt lehetővé teszi – évről évre fennáll a választás lehetősége, azaz az adózó minden évben eldöntheti, hogy a jövőre nézve összességében milyen értékcsökkenési politikát kíván kialakítani társasági adó gyakorlatában. A fentiek számos adójogi kérdést is felvetnek, így a helyes értékcsökkentési leírási módszer kialakítása sokszor körültekintő tervezést igényel. Megfelelő tervezés mellett az adókötelezettség későbbi évekre halasztásával jelentős cash-flow előny érhető el; sőt, adókedvezményt igénybe vevő (vagy igénybe venni tervező) adózók tényleges adómegtakarítási is érhetnek el.

Érdemes továbbá figyelmet szentelni a fejlesztési tartalék képzésére is, amely szintén egyfajta gyorsított értékcsökkenési leírásnak, így halasztott adófizetési lehetőségnek tekinthető.

Nem realizált árfolyam különbözet elszámolása adószempontból

A módszer lényege az, hogy az év végi nem realizált árfolyam különbözet meghatározott részét ezen adóalap módosító szabály alkalmazásával ki lehet venni a társasági adó alapjából, ezáltal lehetőséget biztosít az adó megfizetésének elhalasztására (vagy éppen előrehozatalára, amennyiben a különbözet veszteség jellegű). Ebben az esetben sem beszélhetünk végleges adómegtakarításról (vagy adófizetésről), hiszen amikor a fent említett tételeket kivezetik a könyvekből (azaz az árfolyam különbözet realizálódik), a különbözet után adófizetési kötelezettség (vagy adómegtakarítás) keletkezik.

Ez a szabály jól használható az adóalap optimális meghatározására olyan társaságoknál, melyeknél az árfolyam különbözet a tartósan a mérlegben szereplő tételek kapcsán keletkezik. Meg kell azonban említenünk, hogy a szabály alkalmazása, és kapcsolódó nyilvántartása bonyolult lehet, így érdemes különös figyelmet fordítani a kapcsolódó adóalap korrekciós tételek meghatározására.

Egyéb csökkentő tételek

Az alábbiakban olyan lehetőségeket ismertetünk, amelyek a megfelelő körültekintés mellett végleges adómegtakarítás érhető el.

Behajthatatlan követelés

Tapasztalatunk szerint a legtöbb adózó nem szentel megfelelő figyelmet követelésállományának év végi értékelésekor, illetve a követelések könyvekből való kivezetésekor a törvény adta lehetőségek teljes körű kihasználására. Az üzleti körülményekben beállt változások figyelembe vételével kialakított számviteli politikával, valamint a társasági adótörvény által nyújtott lehetőségek kihasználásával jelentős adóelőny érhető el, a legtöbb esetben minimális erőforrás-befektetés segítségével.

Számos olyan lehetőség van, amelynek segítségével a lejárt, várhatóan nem behajtható követelésekkel kapcsolatban elszámolt ráfordítások társasági adó szempontból is elismertnek minősíthetők. A gyakorlatban a behajthatatlanság bizonyítása a nagyszámú és sok esetben kis értékű lejárt követelésekkel rendelkező társaságoknál gyakran okoz problémát. Elterjedt gyakorlat az is, hogy a behajthatatlan követelésként történő leírást csak a behajtási valamint felszámolási eljárások sikertelen befejezését követően számolják el a társaságok. Az illetékes szakminisztériummal folytatott egyeztetések alapján azonban a behajthatatlan követelés fogalma tágabban is értelmezhető: lehetőség van a végrehajtási illetve a felszámolási eljárás befejezését megelőzően a behajthatatlanság bizonyítására, illetve egyedi módszerek alakíthatók ki a várhatóan behajtható követelés és végrehajtással kapcsolatos költségek becslésében.

A számviteli törvény által biztosított lehetőségeken túl érdemes újragondolni a társaság gyakorlatát a társasági adótörvény követelések kezelésére vonatkozó rendelkezéseinek figyelembe vételével is. Amellett ugyanis, hogy a közelmúltban új lehetőségek nyíltak a lejárt követelések kedvező kezelésére (pl. 365 napon túl lejárt követelések 20%-ának vagy független félnek és magánszemélynek elengedett követelés kapcsán elszámolt ráfordításnak társasági adóban való elismerése), a megváltozott szabályok nem kellően átgondolt alkalmazása egyes esetekben társasági adó szempontból hátrányosan érintheti a társaságot például a követelések értékesítésekor, elengedésekor.

Támogatások

Bizonyos meghatározott célra adott támogatáshoz kapcsolódóan (ilyen a filmtámogatás, az előadóművészet támogatása, illetve 2011. július 1-étől a látvány-csapatsportok támogatása) az adózók társasági adókedvezményt vehetnek igénybe a részükre kiállított támogatási igazolás alapján. Az adókedvezmény lényege, hogy a támogatást nyújtó adózó a támogatás összegével (legfeljebb a fizetendő adó 70%-áig) csökkentheti a fizetendő társasági adóját a támogatás nyújtásának adóévében (amely összeg – választás szerint – a következő három adóév folyamán is felhasználható), míg a ráfordításként elszámolt összeg társasági adóban elismert költségnek

minősül. Ez praktikus azt jelenti, hogy az elismert ráfordításon túl az adózók az adóösszeg megállapításánál is figyelembe vehetik a támogatást, mely így akár 119%-os megtérülést is eredményezhet számukra.

Ugyan a kedvezmény szabályai első ránézésre egyszerűnek tűnhetnek, mégis számos tényezőre kell odafigyelni azok alkalmazása során. (Pl. a támogatásért cserébe a támogató nem várhat el ellenszolgáltatást.) Ahhoz, hogy a fenti egyszerű adómegtakarítási lehetőséget az adózó igénybe tudja venni, javasoljuk a támogatási szerződés feltételeinek körültekintő kialakítását, illetve ehhez kapcsolódóan a formai feltételeknek megfelelő támogatási igazolásról való megállapodást.

Jogdíj

A társasági adóban régóta alkalmazható adóalap csökkentő tétel a kapott jogdíj alapján az adóévi adózás előtti eredmény javára elszámolt bevétel 50 százaléka (legfeljebb az adózás előtti eredmény 50%-áig). Az azonban már kevésbé ismert az adózók körében, hogy a jogszabályok a jogdíj fogalmának – annak hétköznapi jelentésétől eltérően – tágabb értelmezésére adhatnak lehetőséget, szélesebb mozgásteret kínálva az adózók számára az ehhez kapcsolódó adóoptimalizálási, adómegtakarítási lehetőségek igénybe vételére. A gyakorlatban tapasztaljuk, hogy a szerződéses feltételek átgondolt kialakításával, illetve a már meglévő szerződések megfelelő módosításával elérhető, hogy bizonyos kifizetések jogdíjjá minősüljenek át (pl. szoftver bérleti díj), amely révén az adózó számára elérhető válik a fenti adóalap csökkentés lehetősége. Ezen megfontolások alapján akár még az idei év végi adómegtakarítási szándék, vagy a következő év(ek)re való felkészülés jegyében érdemes lehet újragondolni a fenti adóalap csökkentés alkalmazhatóságát.

Kutatás-fejlesztési tevékenység

Idén is igénybe vehető a társasági és helyi iparűzési adóalap csökkentéseként a saját tevékenység érdekében felmerült és ráfordításként elszámolt kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költsége, amely bizonyos feltételek teljesítése esetén levonható a fizetendő társasági adóból is. Megfelelő tervezéssel lehetőség nyílhat akár az adóalap csökkentő tétel évek közti elosztásának optimalizálására is, vagy egyes adó- és adóalap kedvezmények egyidejű igénybevételére is. Hangsúlyozni szeretnénk ugyanakkor, hogy a kedvezmények érvényesítésének több feltétele is van, ráadásul egy évközben kiadott nyilvános állásfoglalásában szigorította az adóhatóság az álláspontját a saját tevékenység érdekében történő igénybevétel megítélésében, ezért az adókedvezmény érvényesítésekor fontos lehet a szakértelem és a körültekintés.

Itt jegyezzük meg, hogy a 2012-től a törvényi szabályozás szintjén is szigorodik a saját tevékenységben végzett kutatás-fejlesztési tevékenység fogalma,

megszűnik a fenti költségek innovációs járulékból történő levonhatósága, illetve a szoftverfejlesztő bére után igénybe vehető társasági adó kedvezmény.

Adótörvény változások

Az alábbiakban felhívjuk a figyelmet azokra a 2012-es adótörvény változásokra, amelyekkel kapcsolatosan már az idei év végén érdemes fontolóra venni különböző teendőket, lehetőségeket. Bizonyos esetekben a tranzakciók megfelelő időzítése, illetve a folyamatok, struktúrák újragondolása sokat segíthet az új adójogszabályokra történő felkészülésben.

Alacsonyabb értékcsökkenési kulcsok

2012. január 1-től az adózó választhatja, hogy a társasági adóban meghatározott értékcsökkenési kulcsoknál alacsonyabb, de legalább a számviteli törvényben meghatározott értékcsökkenést érvényesít az adóalap megállapításakor. Ez a változás hangsúlyos szempont lehet az értékcsökkentési politika jövőbeli tervezésében.

Új veszteség felhasználási szabályok

A jövő évtől változnak az elhatárolt veszteség társasági adóban történő felhasználásra vonatkozó szabályok is. A korábbi évekből hozott elhatárolt veszteségeket kizárólag a tárgyévi pozitív adóalap 50%-áig lehet majd felhasználni. Ezen kívül további korlátozó rendelkezések lépnek életbe a veszteség felhasználására átalakulás vagy az adózóban történő Ptk. szerinti közvetlen/közvetett többségi befolyásszerzés esetében is. Amennyiben év végére, jövő év elejére a fentiekhez kapcsolódó bármilyen tranzakciók terveznek, érdemes lehet ezen adótörvényi változás függvényében újragondolni az ügylet időzítését.

Bejelentett immateriális jószág

2012. január 1-től a jogdíjbevételekre jogosító immateriális jószágok értékesítésére is alkalmazni lehet a bejelentett részesedéshez hasonló társasági adóalap csökkentő rendelkezéseket, illetve a nem bejelentett immateriális jószág értékesítéséből/apportálásából keletkező nyereséget az adózó szintén mentesítheti a társasági adóalapból, amennyiben az összeg erejéig – a fejlesztési tartalékhoz hasonlóan – az eredménytartalékból lekötött tartalékot képez és azt a következő három adóévben immateriális jószág szerzésére használja fel. Az immateriális jószághoz kapcsolódó tranzakciók időzítése tehát bizonyos esetekben jelentős hatással lehet a kapcsolódó adókövetkezményekre, így érdemes kellő figyelmet szentelni rájuk.

Marad a 19%-os kulcs

A legutóbbi adóváltozások eredményeként 2013. január 1-től érvényben marad társasági adóban az általános 19%-os adókulcs (továbbra is 10%-ot alkalmazva 500 millió Ft adóalapig), amely a fentiekben ismertetett

adótervezési lehetőségek, illetve már körvonalazódott elképzelések újragondolását eredményezheti.

Konklúzió

Meglátásunk szerint az előlegfeltöltési kötelezettség kiszámításának folyamata igen nagyfokú hasonlóságot mutat a későbbi év végi adóbevallás elkészítésének lépéseivel. Mivel a jelenlegi gazdasági helyzetben még az adófizetésre kötelezett nyereséges gazdasági vállalkozások is küzdhetnek cash flow problémákkal, egy kis odafigyeléssel a feltöltési kötelezettség bizonyos határok között racionalizálható. A jogszabályváltozásokkal kapcsolatban arra szeretnénk rávilágítani, hogy a tranzakciók megfelelő időzítésével, a folyamatok, struktúrák időben történő újragondolásával adott esetben elérhető, hogy egy jövőbeni adóváltozás ellenére se járjon rosszabbul a vállalkozás, mint korábban.

Személyi jövedelemadó

Adótörvény változások

A társasági adó és egyéb kapcsolódó adók tekintetében a fentiekben említett adóoptimalizálási ötletek, valamint az adótörvény változásokból eredő megfontolási javaslatok mellett az alábbiakban csupán röviden hivatkozunk néhány olyan további adótörvény változásra, amely a magánszemélyek által megszerzett jövedelmek adózását érinti, és amely a munkáltatók tekintetében még az idén egyes folyamatok (beleértve az eddigi juttatási, bérszámfejtési gyakorlat) átgondolását igényelheti.

Összevont adóalap

2012-től változnak az adóalap-kiegészítés szabályai, az adójóváírás pedig eltörlésre kerül, módosul a családi kedvezmény igénybevételére jogosultak köre. Ezeket a változásokat a bérszámfejtés során mindenképpen figyelembe kell venni, így ezeket a módosításokat már az első 2012. évi munkabér kifizetések során alkalmazni kell.

Béren kívüli juttatások (választható juttatási rendszerek)

A 2012-től irányadó jogszabályváltozások jelentősen befolyásolják a béren kívüli juttatások adóterhelését. Ezért ilyen juttatások nyújtása esetén szükséges a béren kívüli juttatások és a választható juttatási rendszerek felülvizsgálata, tekintettel arra is, hogy az ilyen juttatások a bér jellegű juttatásokhoz viszonyítva jövőre is kedvezőbben adhatók, például a Széchenyi-pihenőkártya, az Erzsébet utalvány, helyi utazási bérlet, valamint az önkéntes kölcsönös nyugdíj- és egészségpénztári munkáltatói hozzájárulás esetében.

Béren kívüli juttatásokra vonatkozó gyakorlati kérdések

A jogszabályváltozások felvetnek olyan, a munkavállalói juttatási rendszer mindennapos működtetéséhez kapcsolódó kérdéseket is, hogy biztosítható-e és milyen feltételekkel például a munkáltató telephelyén üzemelő étkezőhelyen étkeztetés, széleskörűen lesz-e használható az Erzsébet utalvány és a Széchenyi-pihenőkártya.

Végtörlesztésre adott munkáltatói támogatás, hitel

Érdemes megfontolni a munkáltató által a munkavállalók részére végtörlesztési támogatás és/vagy hitel biztosítását is, mivel az említett juttatás 7.5 millió forintot meg nem haladó összegben valamint kedvezményes hitel biztosítása az adómentes juttatások körébe kerül.

Reprezentáció és üzleti ajándék

2012-től módosul az üzleti ajándék és a reprezentáció adózása is: a társasági adóalany által nyújtott reprezentáció és üzleti ajándék személyi jövedelemadó szempontból adóköteles juttatásnak minősül. Mivel társasági adóban 2012-től a reprezentáció és az üzleti ajándék nem minősülnek adóalapot növelő tételnek, azaz újra a személyi jövedelemadó szabályai szerint és az ott meghatározott mértékkel adóznak, ezért a jogszabály változás felvetheti az ilyen típusú juttatásokhoz kapcsolódó korábbi gyakorlat átgondolását.

Konklúzió

Mivel 2012-től sok ponton érdemben változik a szabályozás, ideértve az anyagi és eljárási szabályokat is, érdemes feltérképezni az adókötelezettségek teljesítése során követett egyes folyamatokat, annak érdekében, hogy biztonsággal meg lehessen állapítani az egyes jogszabály-módosítások következményeit, illetve felülvizsgálni, hogy az egyes eljárások a megváltozott jogszabályi környezetben is elősegítik-e az adókötelezettségek teljesítését és az adózással foglalkozó vezetők munkáját.

Elérhetőségek

Amennyiben a fentiekkel kapcsolatban bármilyen észrevétele, hozzáfűzni valója van, kérjük, vegye fel a kapcsolatot szakértőinkkel az alábbi elérhetőségeken:

Dr. Kövesdy Attila

Vezető Partner

Tel : +36-1-428-6728

Email : akovesdy@deloitteCE.com

Veszprémi István

Partner

Tel : +36-1-428-6907

Email : iveszpremi@deloitteCE.com

Szakál László

Partner

Tel : +36-1-428-6853

Email : lszakal@deloitteCE.com

Dr. Gyuricsku Eszter

Igazgató, Munkavállalói juttatások adótervezése

Tel : +36-1-428-6756

Email : egyuricsku@deloitteCE.com

Dr. Márkus Csaba

Igazgató, K+F és állami támogatások

Tel : +36-1-428-6793

Email : csmarkus@deloitteCE.com

Knébel Tamás

Igazgató, Általános forgalmi adók

Tel : +36-1-428-6460

Email : tknebel@deloitteCE.com

Gémesi Péter

Igazgató, Transzferárak

Tel : +36-1-428-6722

Email : pgemesi@deloitteCE.com

Dr. Kóka Gábor

Igazgató, Nemzetközi adótervezés

Tel: + 36-1-428-6972

Email: gkoka@deloittece.com

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében.

A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntés szerint történő lépés megtétele előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

A jelen dokumentum és a benne foglalt információk tájékoztató jellegűek és társaságaink aktuális helyzetét tükrözik, de nem szolgálnak a Deloitte Magyarország cégei által tett jognyilatkozatként és társaságaink nem vállalnak felelősséget sem a jelen dokumentummal sem a benne foglalt információkkal, illetőleg semminemű teljesítési vagy minőségi megfeleléssel kapcsolatban. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen dokumentumot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségeikért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő sem közvetlen sem közvetett károkért, egyéb veszteségeikért.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó.

A Deloitte számos iparágban nyújt könyvvizsgálati, valamint adó-, vezetési és pénzügyi tanácsadási, kockázatkezelési és jogi szolgáltatásokat (ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, az Ember és Szarvas Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat) állami és magáncégek részére egyaránt. Több mint 150 országban jelen lévő hálózatán keresztül a Deloitte világszínvonalú szakértelemmel és a helyi igényeknek megfelelő szaktudással felvértezve áll ügyfelei rendelkezésére világszerte. A Deloitte megközelítőleg 170 000 szakértője egytől egyig arra törekszik, hogy a kiválóság mércéjévé váljon.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy.

A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.